

UCHWAŁA NR XXXVIII/250/2013
RADY POWIATU SZTUMSKIEGO
z dnia 25 czerwca 2013 roku

w sprawie przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, pod nazwą: **Lokalny Program Wspierania Uzdolnień w Powiecie Sztumskim.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. D. U. z 2013r. poz. 595) oraz art. 90t ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się **Lokalny Program Wspierania Uzdolnień w Powiecie Sztumskim**, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sztumskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Kadra pedagogiczna szkół i placówek powiatu sztumskiego, instytucje około edukacyjne, pracujące z dziećmi i młodzieżą, sami uczniowie i ich rodzice widzą pilną potrzebę stworzenia

w Powiecie Sztumskim systemu wspierającego całościowy wszechstronny rozwój młodego człowieka. **Realizowany przez Powiat Sztumski wspólnie z pozostałymi powiatami województwa pomorskiego systemowy projekt „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki” dostarczył praktyce edukacyjnej wiele narzędzi, dzięki którym podjęto próbę stworzenia miejsc, a w nim ciekawych inspirujących form wspierających aktywność uzdolnionych dzieci i młodzieży.** W ramach porozumienia z Samorządem Województwa Pomorskiego Powiat Sztumski podjął uchwałę w sprawie realizacji zadań wynikających z przystąpienia Powiatu Sztumskiego do projektu „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki” finansowanym ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013, Priorytet IX Rozwoju wykształcenia i kompetencji w regionach. Konsekwencją udziału w Projekcie jest przyjęcie do praktyki rezultatów Projektu Zdolni z Pomorza w zakresie:

1. powołania, organizowania i prowadzenia LCNK, w tym:
 - 1) organizacja zajęć pozalekcyjnych,
 - 2) współfinansowanie kosztów działalności LCNK,
 - 3) zabezpieczenie warunków lokalnych dla funkcjonowania pracowni przedmiotowych do zajęć z uczniem uzdolnionym,
 - 4) zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom uzdolnionym i ich rodzicom,
2. przyjęcie lokalnego programu wspierania uczniów uzdolnionych i realizacja jego założeń,
3. współpraca z RCNK,
4. promocja i upowszechnianie dobrych praktyk.

Dla młodego człowieka okres szkolny jest jednym z najintensywniejszych etapów w rozwoju. Rola instytucji edukacyjnych, podobnie jak i środowiska rodzinnego, jest w tym procesie niebagatelna. Osiągnięcia ludzi zdolnych są motorem rozwoju w każdej dziedzinie życia – budują kapitał społeczny, przekładają się na potencjał gospodarczy regionu, stanowią koło zamachowe cywilizacyjnego rozwoju całego kraju. Samorząd, jako podmiot szczególnie odpowiedzialny za jakość życia i dobro wspólne, tworzone przez lokalną społeczność, ma szczególny obowiązek zapewnić utalentowanym dzieciom i młodzieży odpowiednie warunki do identyfikowania, kształtowania i rozwijania uzdolnień. Właściwe wspieranie rozwoju to jedno z najważniejszych zadań edukacyjnych, a misją nowoczesnej szkoły jest nie tylko wyposażanie uczniów w bogaty zasób wiedzy i umiejętności, ale też towarzyszenie im w przygotowaniu do pełnienia ważnych – jednostkowo i społecznie – ról w dorosłym życiu, do odkrywania wielorakich możliwości samorealizacji. Co ważne, tak rozumiana misja może łączyć we wspólnej pracy samorządy różnego szczebla, podmioty gospodarcze oraz organizacje pozarządowe.

Opracowanie założeń systemowego wspierania uczniów uzdolnionych wynika nie tylko z programu powiatowej polityki edukacyjnej. Potrzeba ta wpisuje się również w cele polityki oświatowej całego Państwa. W ustawie o systemie oświaty, w art. 1 ust. 6 mówi się wprost o opiece nad uczniami uzdolnionymi, a nie tylko o pracy z nimi. Ponadto konieczność zasadniczych zmian w sposobie identyfikowania i realizacji indywidualnych potrzeb edukacyjnych zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych jest wyraźnie akceptowana w Strategii lizbońskiej. W raporcie pod tytułem *Postęp w realizacji celów lizbońskich w zakresie kształcenia i szkolenia (...)* mówi się, że oprócz silnej pozycji edukacji w Polsce ważne jest wskazanie na wyzwania i potrzebę korekty tradycyjnej polityki edukacyjnej, to jest na potrzebę opracowania i wdrożenia strategii uczenia się przez całe życie. Z raportu wynika, iż w Polsce pozycja uczenia się innego niż formalne, w tym uczenia się przed i po okresie tradycyjnego kształcenia szkolnego, jest nadal bardzo słaba. Badania pedagogiczne dowodzą, że całościowemu rozwojowi młodego człowieka służy zwłaszcza jego aktywność pozaszkolna, uczestnictwo w kulturze, rozwijanie pasji i zainteresowań, a przede wszystkim świadomość własnego potencjału, umiejętnie zidentyfikowanego i wspieranego przez dom, nauczyciela, innych dorosłych, a także środowisko rówieśników. Art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty cytowanej w podstawie prawnej projektu uchwały stanowi, że „jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”.

Do tej pory Powiat Sztumski podejmował wiele działań związanych bezpośrednio ze wspieraniem uczniów uzdolnionych: przekazywał stypendia pieniężne uzdolnionym uczniom honorując ich za szczególne osiągnięcia i działania cenione i pożądane dla społeczności lokalnej. Inicjatywy te nie miały jednak jak dotąd charakteru kompleksowego, nie angażowały wszystkich możliwości sił i środków, także wynikających z możliwości współpracy z innymi samorządami i podmiotami życia społecznego.

Przedstawiony projekt Lokalnego Programu Wspierania Uzdolnień w Powiecie Sztumskim jest systemowym programem aktywizującym całe środowisko, w tym instytucje edukacyjne i społeczne umożliwiające projektowanie działań dla jednolicie kreślonych celów i pożądanych społecznie rezultatów.

Załącznik

do UCHWAŁY NR
XXXVIII/250/2013
RADY POWIATU SZTUMSKIEGO

z dnia 25 czerwca 2013 r.

Lokalny Program Wspierania Uzdolnień w Powiecie Sztumskim

I. WSTĘP

1. Wspieranie uczniów w rozwoju jest podstawowym procesem, w oparciu o który szkoła buduje swoją praktykę pedagogiczną, stąd założeniem Lokalnego Programu Wspierania Uzdolnień w Powiecie Sztumskim jest teza, że uczniowie posiadają różnorodne uzdolnienia, a szkoła jest miejscem ich identyfikacji i planowanego rozwoju. Działania na rzecz ucznia uzdolnionego nie koncentrują się jednak tylko i wyłącznie w szkole. Miejscem realizacji pasji i twórczych działań są także inne placówki wspierające edukację oraz miejsca, gdzie w integracji, pomimo ustrojowych segmentów szkolnych, mają szansę zrealizować się działania twórcze we współpracy ze środowiskiem rówieśników, ludzi dorosłych oraz młodszych i starszych kolegów.

Zakłada się, że dla młodzieży efektem Programu będzie poznanie własnego stylu uczenia się, typu inteligencji, że wzmocnieniu ulegnie motywacja do uczenia się i działania oraz potrzeba uczenia się przez całe życie. Program umożliwi rozwój także nauczycielom – doskonalą warsztat pedagogiczny, pozwala na zdobycie umiejętności diagnozy, rozwija kreatywność i motywację do pracy. Działania podejmowane w ramach Programu przełożyć się mogą na istotne zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły oraz promocję osiągnięć ich dzieci w środowisku lokalnym. Szkoły uzyskają tym samym szansę weryfikacji tradycyjnej koncepcji szkoły, w której istnieje tylko jeden sposób nauczania, uczenia się i oceniania. W zamian za to mogą tworzyć środowisko edukacyjne odpowiednie dla wszystkich uczniów.

2. Ilekoć w Lokalnym Programie Wspierania Uzdolnień w Powiecie Sztumskim mówi się o:

- 1) Powiecie – należy przez to rozumieć Powiat Sztumski,
- 2) Programie – należy przez to rozumieć Lokalny Program Wspierania Uzdolnień,
- 3) Projekcie „Zdolni z Pomorza” – należy przez to rozumieć projekt „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki”, finansowanym ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Priorytet IX Rozwoju wykształcenia i kompetencji w regionie,
- 4) LCNK – należy przez to rozumieć Lokalne Centrum Nauczania Kreatywnego,
- 5) RCNK – należy przez to rozumieć Regionalne Centrum Nauczania Kreatywnego,
- 6) PPP – należy przez to rozumieć Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną,
- 7) POKL – należy przez to rozumieć Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
- 8) Portalu edukacyjnym – należy przez to rozumieć portal z platformą e-learningową, modułu InfoZadania, modułu konkursowy – narzędzia dydaktyczne udostępnione uczniom i nauczycielom przez RCNK,
- 9) Radzie Programowej LPWU- należy przez to rozumieć ciało społeczne, związane w celu wspierania działań LCNK.

II. DOTYCHCZASOWE INICJATYWY POWIATU SZTUMSKIEGO

Powiat podejmował wiele działań związanych bezpośrednio ze wspieraniem uczniów uzdolnionych, bądź też realizował odrębne zadania, służące tworzeniu oferty rozwijającej uczniowskie zainteresowania i pasje. Najważniejsze z nich to:

1. przyznawanie stypendiów motywacyjnych uzdolnionym uczniom,
2. upowszechnienie informacji o sukcesach uczniów,
3. współpraca szkół z uczelniami wyższymi,
4. realizowanie przez szkoły projektów współpracy i wymiany międzynarodowej szkół (projekty Comenius, Leonardo da Vinci,
5. udział w projektach POKL – skierowanych na rozwój umiejętności uczniów i nauczycieli szkół ogólnokształcących i zawodowych,
6. dofinansowywanie konkursów i przedsięwzięć o różnym zasięgu umożliwiającym szkołom wspieranie ich najzdolniejszych uczniów w:
 - 1) sporcie,
 - 2) kulturze i sztuce,
 - 3) doskonaleniu wiedzy przedmiotowej,
 - 4) znajomości języków obcych,
 - 5) działaniach obywatelskich i samorządowych,
 - 6) przygotowaniu do zawodu.

III. CELE PROGRAMU

1. Program opiera się na założeniu, że każda ze szkół/placówek prowadzonych przez Powiat Sztumski podejmuje działania na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych, współpracuje z innymi szkołami i instytucjami, udostępniając swoje pomysły i dzieląc się doświadczeniem, włącza w działania wszystkich interesariuszy procesu dydaktyczno – wychowawczego, korzysta z pomocy innych placówek, w tym PPP w Sztumie.
2. **Celem Programu jest:**
 - 1) stworzenie jak największej liczbie uczniów możliwości planowego rozwijania zdolności i zainteresowań,
 - 2) towarzyszenie w rozwoju uczniom wybitnie uzdolnionym, w tym w kierunkach ścisłych,
 - 3) doskonalenie umiejętności uczenia się i nauczania,
 - 4) podnoszenie jakości i efektywności kształcenia, w tym wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych,
 - 5) umożliwienie wymiany doświadczeń i przykładów praktyki wspierania uzdolnień uczniów,
 - 6) doskonalenie kadry nauczycielskiej i pracowników PPP w obszarze wspierania uczniów uzdolnionych,
 - 7) stworzenie sieci szkół wspierających uczniów uzdolnionych,

- 8) korelacja działań różnych instytucji i podmiotów na rzecz wspierania rozwoju uczniów uzdolnionych.

IV. KORZYSTAJĄCY Z PROGRAMU

1. Program skierowany jest do uczniów i nauczycieli szkół/placówek prowadzonych przez Powiat Sztumski.
2. Uczestnikami i odbiorcami programu mogą być inni uczniowie i ich szkoła, w formie i zakresie wskazanym w porozumieniu pomiędzy Powiatem Sztumskim, a organem prowadzącym tę szkołę.

V. PARTNERZY PROGRAMU

1. Program umożliwia wielu podmiotom wspólne podejmowanie działań, poprzedzone porozumieniem, służących systemowemu wspieraniu uczniów uzdolnionych przez wiele podmiotów. Partnerstwo w Programie jest szeroką koalicją różnych instytucji, wśród których wymienić należy:
 - 1) jednostki samorządu terytorialnego (szczebla gminnego, powiatowego i regionalnego),
 - 2) uczelnie wyższe,
 - 3) placówki edukacyjne (PPP, placówki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne),
 - 4) instytucje rynku pracy,
 - 5) organizacje pracodawców i pracodawcy,
 - 6) organizacje pozarządowe.
2. Każda z wyżej wymienionych instytucji, poprzez działanie w ramach partnerstwa na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych, wzbogaci wiedzę osób odpowiedzialnych za prowadzenie Programu oraz określając swoje oczekiwania, a także wskazując obszary, w których może służyć pomocą, przyczyni się do zapewnienia trwałego stosowania najlepszych rozwiązań wspierających uczniów uzdolnionych.
3. Porozumienia z grupą partnerów mają na celu:
 - 1) inspirowanie działań na rzecz poszerzenia zainteresowań, rozwoju talentów oraz wspierania uzdolnień,
 - 2) wsparcie placówek oświatowych i szkół w działaniach związanych z rozwojem zainteresowań i uzdolnień uczniów,
 - 3) wdrożenie sprawdzonych rezultatów projektu „Zdolni z Pomorza” do praktyki oświatowej i samorządowej,
 - 4) upowszechnianie przykładów dobrej praktyki w zakresie wspomaganie rozwoju zdolnej młodzieży, promowanie szkół, uczniów, partnerów Programu,

- 5) propagowanie idei wspierania uzdolnień dzieci i młodzieży – uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

VI. ZADANIA, SPOSOBY I NARZĘDZIA REALIZACJI PROGRAMU

1. Sieć szkół wspierających uzdolnienia.

- 1) Tworzenie warunków do rozwoju pasji i zainteresowań jest zadaniem szkoły. Każda ze szkół tworzy specyficzne dla niej środowisko, w którym proces nauczania i wychowania wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom konkretnych uczniów. Działanie szkół w sieci umożliwia wymianę doświadczeń pomiędzy szkołami, współdziałanie w poszukiwaniu najlepszych rozwiązań, działanie w partnerstwie z tymi nauczycielami, którzy nie tylko chcą odkrywać w swoich uczniach zdolności, ale także potrafią z nimi współpracować i ich wspierać.
- 2) Warunkiem włączenia szkoły do sieci jest:
 - a) przygotowanie i efektywne wdrożenie autorskiego programu wspierania uczniów uzdolnionych,
 - b) dostosowanie dokumentów prawa wewnątrzszkolnego do wymogów Programu,
 - c) systematyczna identyfikacja uzdolnień i indywidualnego stylu uczenia się,
 - d) korzystanie z pomocy specjalistów z PPP, dostosowanie oferty zajęć dodatkowych do wyników prowadzonej identyfikacji i diagnozy,
 - e) planowe rozpowszechnienie wśród uczniów zewnętrznej oferty wspierania uczniów uzdolnionych w Polsce,
 - f) tematyczne doskonalenie rady pedagogicznej w zakresie identyfikacji i rozwijania uzdolnionych uczniów,
 - g) doskonalenie umiejętności i gromadzenie doświadczeń, podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli zaangażowanych w pracę z młodzieżą uzdolnioną,
 - h) aktywne uczestnictwo w wymianie doświadczeń w sieci szkół wspierających uczniów uzdolnionych.
- 3) Do zadań szkoły w zakresie wspierania uczniów osiągających mierzalne sukcesy w olimpiadach i konkursach, wynikających z uzdolnień kierunkowych oraz przejawiających różnorodne zainteresowania, wynikające z ich możliwości twórczych, oryginalności i kreatywności, należą:
 - a) analizowanie wyników systematycznie prowadzonej identyfikacji różnych uzdolnień we współpracy z PPP i LCNK,
 - b) pomoc w określeniu indywidualnego stylu uczenia się,
 - c) przyznanie indywidualnego toku lub programu nauki,
 - d) stworzenie adekwatnej do rodzaju uzdolnień uczniów oferty zajęć pozalekcyjnych szkolnych i międzyszkolnych,
 - e) planowe kierowanie uczniów na zajęcia nieorganizowane przez szkołę np. wykłady i spotkania akademickie w ramach porozumienia szkół z uczelnią, lub zajęcia prowadzone przez LCNK,
 - f) przydzielanie uczniom opiekuna naukowego (mentora) spośród nauczycieli szkoły lub spoza niej,

- g) nawiązanie stałego kontaktu z instytucjami lub stowarzyszeniami opiekującymi się uczniami uzdolnionymi,
- h) typowanie uczniów do stypendium motywującego Starosty oraz innych funkcjonujących w systemie oświaty lub działaniach strategicznych organizacji pożytku publicznego, fundacji i stowarzyszeń,
- i) uwzględnienie w ocenianiu wewnątrzszkolnym osiągnięć uczniów wykraczających poza sferę uzdolnień przedmiotowych,
- j) organizowanie cyklicznych imprez prezentujących osiągnięcia uczniów i służących upowszechnianiu ich sukcesów,
- k) typowanie uczniów do stypendium innych niż naukowe i informowanie ich o ogólnopolskiej ofercie stypendialnej,
- l) przekazywanie informacji o możliwości korzystania z ofert placówek pozaszkolnych, instytucji kultury, rozwijających zainteresowania i pasje.

2. Lokalne Centrum Nauczania Kreatywnego.

- 1) Siedziba Lokalnego Centrum Nauczania Kreatywnego mieścić się będzie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sztumie.
- 2) Głównym celem działania LCNK jest tworzenie warunków do kreatywnego nauczania i uczenia się, do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności ucznia uzdolnionego w zakresie matematyki, fizyki i informatyki, oraz wspieranie jego harmonijnego rozwoju, poprzez:
 - a) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w siedzibie LCNK i poza nią, według autorskich programów z wykorzystaniem zestawów zadań opracowanych w ramach Projektu,
 - b) objęcie ucznia, rodzica i nauczyciela pomocą lub opieką psychologiczno-pedagogiczną,
 - c) zagwarantowanie uczniowi merytorycznego wsparcia,
 - d) uczestnictwo w zajęciach na portalu edukacyjnym z platformą e-learningową i modułem InfoZadania, likwidując bariery komunikacyjne w dostępie do wiedzy i informacji, z możliwością korzystania z e-konsultacji,
 - e) organizowanie w miarę możliwości obozów naukowych, wycieczek dydaktycznych, odpowiadających indywidualnym zainteresowaniom ucznia uzdolnionego,
 - f) umożliwienie korzystania z pracowni przedmiotowych i pomocy naukowych, wychodzących naprzeciw zainteresowaniom uczniów,
 - g) budowanie indywidualnej ścieżki edukacyjno-zawodowej ucznia uzdolnionego w oparciu o współpracę z uczelniami i pracowniami.
- 3) Zadania, organizację, sposób rekrutacji uczniów i nauczycieli do LCNK oraz zadania koordynatora i psychologa określi Regulamin przygotowany i przyjęty przez Radę Programową LPWU.

3. Stypendia.

Zasady przyznawania stypendiów określone są odrębną uchwałą Rady Powiatu Sztumskiego.

4. Upowszechnianie informacji o wynikach i efektach pracy z uczniami uzdolnionymi poprzez:

- 1) publikacja w mediach,
- 2) prezentowanie osiągnięć uczniów i prac LCNK.

VII. SPODZIEWANE EFEKTY

1. Uczniowie:

- 1) poznanie własnego stylu uczenia się, typu inteligencji, technik organizacji materiału,
- 2) wykorzystanie tej wiedzy w procesie uczenia się,
- 3) wzrost motywacji i kompetencji,
- 4) przygotowanie do efektywnego uczenia się przez całe życie,
- 5) wzrost umiejętności współpracy, planowania i realizowania celów.

2. Szkoły:

- 1) rozwój kreatywności i umiejętności nauczycieli oraz wzbogacenie metod pracy,
- 2) uaktualnienie wiedzy na temat procesów poznawczych, w tym sposobów efektywnego uczenia i nauczania,
- 3) zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły,
- 4) wzrost liczby uczniów osiągających mierzalne sukcesy,
- 5) wzrost liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych,
- 6) promocja szkoły w środowisku lokalnym,
- 7) poszerzenie oferty edukacyjnej szkół,
- 8) przełamywanie barier utrudniających wykorzystanie umiejętności i wiedzy nabytej we wcześniejszych etapach edukacyjnych.

VIII. EWALUACJA

Program poddawany będzie ewaluacji wewnętrznej na zakończenie każdego roku szkolnego.